

Prosjektplan for kommunereformen

Vedtatt av kommunestyret 28.01.2015

Innhold

1. Mål og rammer.....	2
1.1 Bakgrunn	2
1.2 Mål for reformen	2
1.3 Ekspertutvalgets kriterier for god kommunestruktur.....	3
1.4 Økonomiske virkemidler	3
1.5 Overordnet tidsplan	4
2. Organisering.....	5
3. Konsekvenstredninger.....	5
3.1 Alternativ	5
3.2 Delutredninger	6
4. Innbyggerinvolvering.....	6
4.1 Hensyn som bør ivaretas.....	6
4.2 Prosesser for innbyggerinvolvering.....	6
5. Fremdriftsplan.....	7
6. Ressursbruk.....	8

1. Mål og rammer

1.1 Bakgrunn

Et flertall på Stortinget sluttet seg 18. juni 2014 til regjeringens forslag om gjennomføring av en kommunereform i perioden 2014 – 2017. Regjeringen ønsker å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner, og målet er et lokaldemokrati som kan ivareta velferd og sikre verdiskapning og trivsel. Det er 50 år siden forrige kommunereform og kommunene har siden den gang fått et større ansvar for velferdsoppgaver. I tillegg til nye kommunale oppgaver, begrunnes behovet for en ny kommunereform med endrede kommunikasjonsmuligheter, endret næringsstruktur og endret befolkningsstruktur.

Landets kommuner har blitt bedt om å starte prosesser for å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Disse prosessene skal danne grunnlaget for vedtak om ny kommuneinndeling. Fylkesmennene har fått rollen som tilretteleggere og koordinatorene for prosessene og Kommunenes Sentralforbund (KS) er invitert til å delta sammen med fylkesmennene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som fikk i oppdrag å foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Ekspertutvalget leverte første delrapport 31. mars 2014, med forslag til kriterier og prinsipper for en god kommuneinndeling. I desember 2014 la utvalget fram en ny delrapport om kriterier som må være oppfylt for å legge nye oppgaver til kommunene. Noen slike aktuelle oppgaver ble gjennomgått og vurdert.

Kommunestyret i Oppdal bestemte i k-sak 14/81 den 15.10.2014 hvordan prosessen skal organiseres på lokalt nivå, og hvilket mandat det skulle arbeides etter i den første dialogfasen.

1.2 Mål for reformen

Regjeringen har fastsatt følgende mål for reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnssikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.
4. Styrke lokaldemokratiet
Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

1.3 Ekspertutvalgets kriterier for god kommunestruktur

I ekspertutvalgets første delutredning ble det fastsatt 10 kriterier for god kommunestruktur. Kriteriene tok utgangspunkt i at kommunene har fire roller; som tjenesteyter, som myndighetsutøver, som samfunnsutvikler og som demokratisk arena, og kriteriene ble fastsatt slik:

1. Tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

1.4 Økonomiske virkemidler

Stortinget legger opp til økonomiske stimulerings tiltak som består av 3 komponenter:

- ✓ Reformstøtte vil bli utbetalt etter følgende standardiserte modell:

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

- ✓ Dekning av engangskostnader. Følgende beløp blir utbetalt når vedtak om sammenslåing er gjort:

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 mill	25 mill	30 mill	35 mill
3 kommuner	30 mill	35 mill	40 mill	45 mill
4 kommuner	40 mill	45 mill	50 mill	55 mill
5 eller flere kommuner	50 mill	55 mill	60 mill	65 mill

- ✓ Inndelingstilskudd. Den nye sammenslåtte kommunen får beholde rammetilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før innbyggertilskuddet trappes ned over 5 år.

I utredningsfasen får kommunene utbetalt følgende prosjektstøtte fra Fylkesmannen:

- ✓ Kr 200.000 i 2014
- ✓ Kr 400.000 i 2015. Det forutsettes at kommunene holder den fastsatte tidsplanen og gjennomfører de aktivitetene som blir forventet.

1.5 Overordnet tidsplan

Regjeringen legger opp til to ulike løp for tidspunkt for kommunesammenslåing. For kommuner som fatter vedtak om sammenslåing i løpet av høsten 2015, vil ny kommuneinndeling kunne tre i kraft fra 01.01.18. For de øvrige forutsettes kommunale vedtak innen sommeren 2016. En sammenslåing skal da tre i kraft senest fra 01.01.20. Lovforslagene vil bli fremmet våren 2017, med en proposisjon om ny kommunestruktur.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har bedt kommunene om å avklare geografiske retningsvalg innen 01.02.15. Dette skal være basert på bakgrunn av tilrettelagt kunnskapsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner i det som benevnes som dialogfasen. Fylkesmannen har delt kommunestrukturprosessen inn i fire faser:

Faser i prosessen	Hovedinnhold
1. Oppstartsfase fram til 1. september 2014	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Avklaring av reformens innhold og verktøy. Oppdragsbrev fra regjeringen. ✓ Etablering av prosjektorganisasjon i fylket, dialog med KS og nabofylker. ✓ Oppstartskonferanse med ordførere og rådmenn med forankring av prosjektplan og milepæler.
2. Dialogfase fra september 2014 til februar 2015	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Avklaring av geografisk retningsvalg på bakgrunn av tilrettelagt beslutningsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner og mellom kommuner.
3. Utrednings- og utviklingsfase – to spor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gjennomføring av avgrensa konsekvensanalyser/ utredninger (utfra nasjonale mål og kriterier). ✓ Forberedelse av sammenslåing.
4. Beslutningsfase i kommunene 2015/vår 2016	<ul style="list-style-type: none"> ✓ To spor; a) kommuner som vil vedta sammenslåing innen høsten 2015 og b) kommuner som vil fatte vedtak våren 2016.

2. Organisering

Kommunestyret fastsatte i k-sak 14/81 hvordan prosjektet skal organiseres. Det skal ikke opprettes noen særskilt prosjektorganisasjon. Saksbehandling og politisk behandling skal i stedet følge den ordinære linjen for ansvarsdeling mellom politikk og administrasjon og mellom de politiske organene.

Kommunestyret

- ✓ Vedtar prosjektorganiseringen.
- ✓ Fastsetter mandat for formannskapet og ordføreren i dialogfasen.
- ✓ Bestemmer hvilke alternativ som skal konsekvensutredes.
- ✓ Vedtar hva som skal konsekvensutredes.
- ✓ Vedtar prosjektplanen.
- ✓ Foretar det endelige valget mellom alternativene.

Formannskapet

- ✓ Har det politiske oppfølgingsansvaret i utredningsfasen.
- ✓ Innstiller i saker som skal behandles av kommunestyret.
- ✓ Foretar mindre vesentlige endringer av prosjektplanen.
- ✓ Påser at konsekvensutredningene gir et forsvarlig beslutningsgrunnlag.
- ✓ Deltar i eksterne møter der prosjektgruppe/formannskap er invitert.
- ✓ Er aktive bidragsytere til innbyggerinvolveringen.
- ✓ Gir ordføreren og rådmannen de oppgaver og fullmakter som er nødvendig for å holde fremdriften.

Ordføreren

- ✓ Representerer Oppdal kommune i møter med andre kommuner.
- ✓ Innhenter fullmakter fra formannskapet etter behov.
- ✓ Rapporterer til formannskapet om utførte aktiviteter.

Rådmannen

- ✓ Sørger for en forsvarlig saksbehandling som er i tråd med prosjektplanen og oppdrag fra formannskapet.
- ✓ Innhenter fullmakter fra formannskapet etter behov.
- ✓ Sørger for at Oppdal er representert i eksterne møter på administrativt nivå.
- ✓ Sørger for at formannskapet blir tilstrekkelig informert om reformarbeidet på sentralt, regionalt og lokalt nivå.

3. Konsekvenstredninger

3.1 Alternativ

Følgende 4 alternativer skal konsekvensutredes:

- ✓ Oppdal – Rennebu
- ✓ Oppdal – Rennebu – Midtre Gauldal
- ✓ Oppdal – Sunndal
- ✓ Oppdal fortsetter som egen kommune

3.2 Delutredninger

Konsekvensutredningen skal bestå av følgende delutredninger:

- ✓ Alternativvurdering i forhold til ekspertutvalgets kriterier for god kommunestruktur
- ✓ Rapport fra opinionsundersøkelsen
- ✓ Effektiviseringspotensial for kommuneøkonomi og tjenesteyting
- ✓ Attraktivitet og potensial for å utvikle regionsenteret Oppdal
- ✓ Effektiviserings- og organiseringsmuligheter i forhold til statlige, fylkeskommunale og interkommunale tjenester

4. Innbyggerinvolvering

4.1 Hensyn som bør ivaretas

Reformarbeidet skal gjennomføres mest mulig åpent, slik at innbyggere blir løpende informert og får mulighet til å komme med sine synspunkter før beslutninger blir fattet. I arbeidet skal det legges vekt på at innbyggerinvolveringen bør ivareta følgende hensyn:

- ✓ At synspunktene er representative
- ✓ At innbyggerne får kunnskap og innsikt om konsekvensene av en kommunesammenslåing
- ✓ At involveringen åpner for dialog
- ✓ At innbyggerne får mulighet til å fremme egne synspunkter
- ✓ At den bidrar til et bedre beslutningsgrunnlag for kommunestyret

4.2 Prosesser for innbyggerinvolvering

- ✓ Relevante dokumenter og informasjon om reformprosessen skal fortløpende legges ut på kommunens hjemmeside.
- ✓ Det skal gjennomføres en opinionsundersøkelse av en faglig kompetent tjenesteleverandør. Undersøkelsen gjennomføres før sommeren 2015 med sikte på rapportleveranse i august.
- ✓ Det skal gjennomføres folkemøte på nyåret i 2016.
- ✓ Før den endelige beslutningen fattes av kommunestyret før sommeren 2016 skal formannskapetets innstilling være lagt ut på åpen høring.

5. Fremdriftsplan

	2014			2015												2016						
	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	
Vedta organisering og mandat																						
Dialog med nabokommuner																						
Retningsvalg og prosjektplan																						
<i>Konsekvensutredninger:</i>																						
Kriterier for god struktur																						
Opinionsundersøkelse																						
Effektiviseringspotensial																						
Attraktivitet																						
<i>Innbyggerinvolvering:</i>																						
Ajourhold av nettsideinfo																						
Opinionsundersøkelse																						
Folkemøte																						
Åpen høring																						
Valg av løsning																						

6. Ressursbruk

	Internt tidsbruk	Kjøp av tjenester
Kommunestyrebehandling	3 saker à 2 timer, 25 medlemmer = 150 timer	
Formannskapsbehandling	8 saker/orienteringer à 1 time, 7 medlemmer = 56 timer	
Dialogmøter med andre kommuner	5 møter à 5 timer, 2 deltakere = 50 timer	
Prosjektledersamlinger med fylkesmannen	7 møter à 10 timer, 1 deltaker = 70 timer	
Samlinger for formannskap med fylkesmannen	2 møter à 10 timer, 4 deltakere = 80 timer	
Reiseutgifter møter/samlinger		15.000
Saksframlegg; organisering og mandat	15 timer	
Saksframlegg; retningsvalg for Oppdal kommune	35 timer	
Saksframlegg; valg av løsning	25 timer	
Dokumentlesing om kommunereformen	30 timer	
Delutredning 1: Kriterier for god struktur	50 timer	
Delutredning 2: Opinionsundersøkelse	20 timer	120.000
Delutredning 3: Effektiviseringspotensial	50 timer	
Delutredning 4: Attraktivitet	10 timer	80.000
Ajourhold av hjemmesideinfo	15 timer	
Forberede og avholde folkemøte	40 timer	10.000
Gjennomføre åpen høring	30 timer	
Informasjon/dialog med ansatte	50 timer	
Sum	776 timer à kr 420 = kr 326.000	kr 225.000